

Mini-kvæg – en vej ud af krise ?

Af Heine Refsing

Minikvæg er måske ikke kun for bevarings fans og hobbyavlere. Flere og flere kvægfarmere i verden forbedrer faktisk deres rentabilitet ved at gå over til racer som Miniature Hereford og Mini Angus.

De små racer æder kun omtrent halvt så meget som de store alligevel producerer de mellem 50-75 % i forhold til de store. Dertil kommer fordele for miljøet som mindre tryksskader på græsarealer, samt mindre pladskrav.

Andre skifter til miniaturer fordi de er nemmere at håndtere når avleren når lidt op i alderen.

Racerne er ikke dværge, med selekteret fra de almindelige racer.

Trenden med at avle dyren større og større boommede i 1950erne og 60erne. Dengang var foderpriserne ikke høje, der var masser af græsningsarealer. Planen var at få mere kød pr. dyr. Men det er endt med at gå for vidt. Dyrene er blevet for store og æder for meget.

Idag er der mere end 300 avlere af miniature Hereford i USA mod kun et par dusin for 10 år siden.

Avlerne har måttet høre mange jokes; men med de stigende foderpriser, er der blevet længere mellem naboernes morsomheder.

Avlere af Mini Jersey praler af ydelser på 2-3 gallon mælk pr dag fra hver ko, selvom de må ned på knæ for at nå køernes yver.

Vechur kvæget ~ verdens mindste race

Vechur kvæg er en sjælden race af *Bos indicus*. Racen er opkaldt efter landsbyen Vechur i Kottayam regionen, Kerala, India.

Vandana Shiva

I 1997 forsøgte det multinationale selskab Roslin Institute med hovedsæde i Skotland ifølge globaliseringsforsker Vandana Shiva, at få patent på racens genetiske kode. Shiva beskrev forsøget som rent "bio-piratvirksomhed", Roslin Institute bedyrede deres uskyld, og patentet blev aldrig til noget.

Med en gennemsnits længde på 124 cm og en højde på 87 cm er den verdens mindste kvægrace. Racen er værdsat for sin høje mælkeydelse i forhold til foderforbruget. Racen er ensfarvet og forekommer i en lys rød farve samt sort, hvid og grå. Den har meget små horn, ofte næsten ikke synlige. Køerne vejer 95 - 150 kg., tyrene 130 - 200 kg.

Vechur var populær i Kerala indtil 1960erne. Men blev sjælden da lokale kvægracer blev krydset med importerede "superracer". I 2000 begyndte forskere ved Kerala Agricultural University at studere racen og iværksætte et bevaringsprogram.

Stolt ejer med Vechur ko

I en artikel i The Hindu 2005 af M.J. Prabu beskrives Vechur kvæget som fredsommeligt, sygdomsresistent og meget nøjsomt. Kalvedødelighed er praktisk talt ukendt selv under de nøjsomme forhold hos indiske småbønder.

Køerne giver 2,5 -3,5 liter mælk om dagen med en fedtprocent på 4,5 - 5 % mælken bruges iøvrigt ud over den almindelige husholdning som råvare til specielle ayurvediske naturmedicin-præperater.

Racen er både resistent mod mastitis, luftvejssygdomme og mund & klov syge.

Læs mere på:

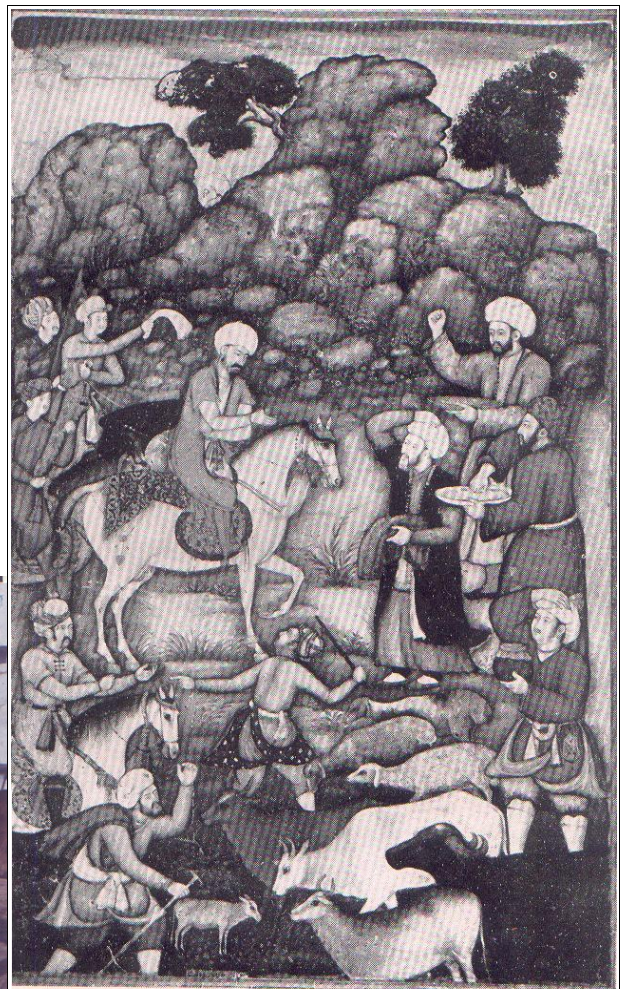
Vechur Conservation Trust - <http://www.vechur.org/>

Gaini Kvæg

I Indien er der ifølge Proff. Sandip Banerjee endnu en meget lille kvægrace, måske den mindste. Han beskriver racen sådan: Gaini racen er sandsynligvis den allermindste og har samme arvemønster som Kerry og Dexter. En interessant detalje er at racen er beskrevet i teksten "Babur Nama" fra 1590, også med navnet Gaini. Racen eksisterer stadig; men dyrene er temmelig oversete, og er endnu ikke grundigt beskrevet. Studier af deres produktivitet mm. mangler endnu.

Nutidige Gaini kvæg.
foto: Proff. Sandip Banerjee

g. 42. Hazaras paying tribute to Babur. It includes sheep, a buffalo and gaini cows. Illustration to the Babur-nama, 1597.

(Courtesy: National Museum, New Delhi)

Tegning fra Bahur Nama hvor Mughal mogulen modtager Gaini kvæg af Harzai-stammefolk.